

ΕΚΘΕΣΗ

Του διοικητή Κου Δημήτρη Ι. Χαλικιά

Για τον ισολογισμό του 1987

(Μερικά αποσπάσματα)

Τα ακαθάριστα έσοδα της Τράπεζας έφτασαν, όπως προκύπτει από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της χρήσης του 1987, σε 17.659.074.127 δρχ. και οι συνολικές δαπάνες λειτουργίας της, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις, σε 16.600.638.274 δραχμές. Πραγματοποιήθηκαν επομένως καθαρά κέρδη 1.058.435.853 δρχ., έναντι 1.777.094.072 δρχ. του 1986 και 1.003.801.649 δρχ. του 1985.

Από τα καθαρά κέρδη της χρήσης διατίθενται, σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καταστατικού, 465.235.724 δρχ. για την καταβολή πρώτου μερίσματος, ποσό που αντιστοιχεί στο 12% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Επειδή το τακτικό αποθεματικό είναι εξισωμένο με το μετοχικό κεφάλαιο, προτείνουμε στη Γενική Συνέλευση, μετά από σχετική απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, να διατεθούν άλλα 494.900.626 δρχ. για την καταβολή πρόσθετου μερίσματος. Επομένως, προτείνουμε να διανεμηθούν συνολικά 960.136.350 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί στο 90,7% των συνολικών καθαρών κερδών της χρήσης. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, το μέρισμα θα είναι 1.450 δρχ. ανά μετοχή, έναντι αντίστοιχου μερίσματος 1.350 δρχ. για το 1986.

Σύμφωνα με το άρθρο 8, παρ. 1 του Ν. 1083/80, τα καθαρά κέρδη που απομένουν μετά την καταβολή και του πρόσθετου μερίσματος διατίθενται για την απόσβεση μέρους του χρεωστικού υπολοίπου του ειδικού λογαριασμού των συναλλαγματικών διαφορών και των λοιπών εξόδων από εργασίες συναλλάγματος. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε 98.299.503 δραχμές.

Τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα της Τράπεζας από τόκους, προμήθειες και λοιπές ωφέλειες, μετά την αφαίρεση των χρεωστικών τόκων, έφτασαν το 1987 σε 17.659.074.127 δρχ., έναντι 17.134.266.867 δρχ. του 1986, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση κατά 524.807.260 δρχ. ή 3,1%. Η αύξηση αυτή των ακαθάριστων εσόδων προήλθε ειδικότερα από τις ακόλουθες πηγές:

Οι συνολικές εισπράξεις της Τράπεζας από τόκους που προέρχονται από εργασίες του εσωτερικού ανήλθαν κατά το 1987 στο ποσό των 94.314.692.644 δρχ., έναντι 84.063.530.110 δρχ. του 1986, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 10.251.162.534 δρχ. ή 12,2%. Ειδικότερα, οι εισπράξεις τόκων από προκαταβολές και δάνεια προς το Δημόσιο έφτασαν σε 60.034.517.628 δρχ. το 1987 από 41.631.973.090 δρχ. το 1986. Η σημαντική αυτή αύξηση κατά 18.402.544.538 δρχ. ή 44,2%, προέρχεται κατά κύριο λόγο από τόκους των προκαταβολών στο Δημόσιο μέσω του λογαριασμού «Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών του Ελληνικού Δημοσίου», που έφτασαν το 1987 στο ποσό των 16.835.436.581 δρχ. από 3.698.297.652 δρχ. το 1986. Η αύξηση αυτή των εσόδων κατά 13.137.138.929 δρχ., που ήταν πράγματι σημαντική, οφείλεται κυρίως στην μεταβολή του επιτοκίου από 1,5% σε 5% η οποία ίσχυε αναδρομικά από 1.1.1987 μετά την από 30.12.1987 υπογραφή της σχετικής σύμβασης μεταξύ του Υπουργού των Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Μέρος της αύξησης αυτής των εσόδων αντιστάθμισε πρόσθετη επιβάρυνση της Τράπεζας που προέκυψε από τον καθορισμό για το 1987 επιτοκίου 15% επί των δεσμεύσεων διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών που προορίζονται για τη δανειοδότηση βιοτεχνικών επιχειρήσεων. Κατά το υπόλοιπο ποσό βελτιώθηκαν τα αποτελέσματα της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε μικρότερο βαθμό, η αύξηση των εισπράξεων τόκων από δάνεια προς το Δημόσιο προήλθε από τις αυξημένες τοποθετήσεις της Τράπεζας σε έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου. Η αύξηση αυτή των τοποθετήσεων σε τραπεζική αγορά χρήματος, αλλά και για την άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων στην αποτελεσματικότητα της νομισματικής πολιτικής που συνδέονται με τις έντονες εποχικές διακυμάνσεις των δανειακών αναγκών του δημοσίου τομέα.

Τα έσοδα της Τράπεζας από τόκους που προέρχονται από τις χρηματοδοτήσεις του πιστωτικού συστήματος και συναφείς τραπεζικές εργασίες, μειώθηκαν κατά 19,2% (1987: 34.280.175.016 δραχμές, 1986: 42.431.557.020 δραχμές). Αντίθετα, οι τόκοι που κατέβαλε η Τράπεζα σε πιστωτικούς οργανισμούς στις προαιρετικές τοποθετήσεις διαθεσίμων τους και κυρίως στα διαθέσιμά τους που δεσμεύονται, για νομισματικούς λόγους, ή γιατί αποτελούν αδιάθετα υπόλοιπα κεφαλαίων που προορίζονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων οικονομικών τομέων και δραστηριοτήτων, όπως είναι π.χ. η βιοτεχνία, αυξήθηκαν το 1987 κατά 26,5%, από 40.399.846.569 δρχ. το 1986 σε 51.119.774.156 δρχ. το 1987. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος επιβαρύνθηκε το 1987 με καταβολή τόκων 23.456.438.096 δρχ. σε δημόσιους οργανισμούς, κυρίως οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, σταδιαθέσιμά τους που κατατίθενται στην Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τον Α.Ν. 1611/51.

Είναι σαφές ότι τα αποτελέσματα της χρήσης του 1987, αλλά και οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού της Τράπεζας της Ελλάδος, αντανακλούν τη νομισματική πολιτική που ασκήθηκε, στα πλαίσια της Κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής, για την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και τη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών.

Από τα στοιχεία του ενεργητικού προκύπτει η μεγάλη αύξηση στη διάρκεια του 1987 των συναλλαγματικών διαθεσίμων, περιλαμβανομένου και του χρυσού, κατά 147.220.337.411 δρχ. ή 1.394.920.751 δολάρια.

Η αύξηση των λειτουργικών δαπανών της Τράπεζας συγκρατήθηκε κατά το 1987 σε χαμηλά επίπεδα. Οι συνολικές δαπάνες λειτουργίας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις, έφτασαν το 1987 σε 16.600.638.274 δρχ., έναντι 15.357.172.795 δρχ. το 1986, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 1.243.465.479 δρχ. ή 8,1%. Η αύξηση αυτή προέρχεται κατά κύριο λόγο από την αύξηση των αποδοχών και συντάξεων, των εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία του προσωπικού, των αποσβέσεων και των λοιπών δαπανών διαχείρισης.